

Quick scan ecologie

De Leijerdijk 3 te Nieuwe Niedorp

Samenvatting

Voor de locatie aan de Leijerdijk 3 te Nieuwe Niedorp wordt de aanleg van visvijvers en de bouw van trekkershutten voorbereid. Het huidige gebruik is agrarisch. Voor de ontwikkeling wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden.

Uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat er in het kanaal beschermde vissen en de rietorchis kan voorkomen. Als er enkele gerichte maatregelen worden genomen zal er geen effect ontstaan op deze soorten en op het functioneren van het Natuurnetwerk Nederland. Er is dan geen ontheffing van de Flora en Faunawet nodig.

Op de overige natuurwaarden worden geen effecten verwacht. Er is geen vergunning van de Natuurbeschermingswet of een wijziging van de ruimtelijke verordening nodig.

Inhoud

- 3 — Aanleiding
- 4 — Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden
- 6 — Waarnemingen: veldgegevens en literatuur
- 10 — Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden
- 12 — Conclusie en advies
- 13 — Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord
Projectnummer	15.099
Datum	15 mei 2015
Auteur	P.J.H. van der Linden
Gecontroleerd	N. Hemmers
Status	concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
Tel 06 - 27564247
E-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

H 01

Aanleiding

Voor de locatie aan de Leijerdijk 3 te Nieuwe Niedorp wordt de aanleg van visvijvers en de bouw van trekkershutten voorbereid. Het huidige gebruik is agrarisch. Voor de ontwikkeling wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden.

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Gezocht wordt naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van eventueel afdoend onderzoek. Op basis van een quick scan kan worden beoordeeld of een ontheffing van de Flora en Faunawet, of een vergunning van de Natuurbeschermingswet en of een wijziging van de provinciale verordening (waarschijnlijk) noodzakelijk is. Echter voor het aanvragen van een ontheffing c.q. vergunning is een meer nauwkeurig onderzoek - het afdoende onderzoek - noodzakelijk.

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 7 mei 2015 door een ecooloog een bezoek gebracht aan het terrein en is onderzocht wat de potentieel aanwezige natuurwaarden zijn, In de voorliggende notitie worden de resultaten van het oriënterend onderzoek besproken.

De ligging van het plangebied.

Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Het plangebied waar de visvijvers geprojecteerd zijn ligt ten zuiden van Nieuwe Nieuwkoop langs het Kanaal Alkmaar - Kolhorn. Het gebied is nu in gebruik als akker. Langs deze akker lopen sloten, waarbij de sloot aan de westzijde een meanderende loop heeft. Tussen de akker en het kanaal ligt een weiland en een dijk waarop paarden en schapen grazen. Tussen dat weiland en de akker ligt aan weerszijde van de sloot een bosje. De oevers van het Kanaal Alkmaar - Kolhorn zijn (deels) aangewezen als Natuurnetwerk Nederland. Op grote afstand liggen weilanden die binnen het weidevogelleefgebied vallen. Op ruim 10 kilometer ligt het Natura 2000 gebied. Het betreft aan de westzijde de duinen en de Noordzeekustzone en aan de oostzijde het IJsselmeer. De afstand tot de Natura 2000 is dusdanig groot dat geen aparte toetsing noodzakelijk is. De afwezigheid van effecten staat niet ter discussie.

Op de akker worden twee visvijvers gegraven. Langs de rand van de akker worden trekshutten geplaatst. Ook langs de westzijde van het bosje komen enkele trekshutten. Op de dijk langs het kanaal worden vissteigers geplaatst.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Op relatief geringe afstand namelijk op ca. 50 meter liggen terreinen die vallen binnen het natuurnetwerk Nederland, de voormalige ecologische hoofdstructuur. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland.

H 03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Om te kunnen beoordelen of er eventueel effecten zijn te verwachten op beschermde soorten is het plangebied bezocht, zodat een juist beeld van de huidige invulling van de omgeving verkregen is. Tijdens het veldbezoek van 7 mei 2015 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen het plangebied. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende dieren en planten in de directe omgeving van het plangebied. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd. De bronnenlijst is als hoofdstuk zes in de notitie toegevoegd.

Planten

Het grootste deel van het gebied is tijdens het veldbezoek niet zichtbaar begroeid. Langs de randen en op de slootoevers is wel begroeiing aanwezig. Het zijn vooral grassen van matig voedselrijke standplaatsen en nitrofiële kruiden als grote brandnetel (*Urtica dioica*) en hondsdrif (*Urtica dioica*). Op de oevers van de sloten, en langs het kanaal is - plaatselijk verruigd - rietland aanwezig. Er zijn langs de sloten geen bijzondere soorten te verwachten. In het rietland langs het kanaal kunnen in principe rietorchissen (*Phragmites australis*) voorkomen. In de omgeving is de rietorchis uit de literatuur bekend.

Het grasland langs het kanaal is te beschouwen als een kamgrasweide (*Lolium-Cynosuretum*). Het zijn begraasde graslanden op matig voedselrijke bodems. Er worden geen beschermde of bijzondere planten verwacht in het weiland.

Het bosje is te beschouwen als een verdroogde vegetatie uit het verbond der wilgenbroekstruwelen (*Salicion cinerææ*). Het zijn struweelvegetaties op vochtige tot natte voedselrijke standplaatsen. De kans op beschermde of bijzondere soorten in het bosje is klein.

Zoogdieren

Het gebied is onderzocht op sporen of andere aanwijzingen voor het voorkomen van zoogdieren. Er zijn geen holle bomen aanwezig in het bosje of elders op het terrein. Misschien dat er incidenteel vleermuizen op insecten jagen, maar het is met zekerheid geen essentieel jachtgebied. Tijdens de seizoensmigratie is het voorkomen van meervleermuis (*Myotis myotis*) of ruige dwergvleermuis (*Myotis daubentonii*) boven het kanaal goed mogelijk. Tijdens het veldbezoek is een veldmuis (*Citellus citellus*) gezien langs het fietspad. In het bosje zijn takkenrillen aangebracht. Dit is in principe een goede schuilgelegenheid voor egel (*Eurostoichus europaeus*) en in mindere mate hermelijn (*Lepus timidus*). Naast de genoemde veldmuis kan bosspitsmuis (*Sorex coronatus*), huisspitsmuis (*Sorex araneus*) en bosmuis (*Sorex araneus*) verwacht worden.

Vogels

Op de akker en het weiland zijn geen vogels aangetroffen. In het riet langs het kanaal kan een waterhoen (0), een meerkoet (0) of een wilde eend (0) broeden. In het bosje zitten mogelijk zangvogels te broeden. Het bosje is onderzocht op de aanwezigheid van sperwer (0) en buizerd (0), omdat de nestplek van deze vogels het gehele jaar beschermd zijn. Er zijn geen vogels met een vaste verblijfplaats aangetroffen.

Herpetofauna en vissen

De kans dat er bijzondere of beschermde reptielen of amfibieën voorkomen is zeer gering. De sloten langs de akker zijn daarvoor niet echt geschikt. De sloot tussen het weiland en de akker lijkt in potentie wel een geschikt habitat te hebben voor herpetofauna. In de wat bredere sloot aan de zuidwestzijde (evn) in het kanaal kunnen beschermde vissen niet worden uitgesloten. Voor de omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde vissen bekend, maar waarschijnlijk is dat een inventarisatie-effect (er is nooit gezocht).

Overige beschermde soorten zijn er niet te verwachten vanwege het ontbreken van geschikt habitat en een ligging ver buiten het bekende verspreidingsgebied van die soorten.

H 04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst.

Flora en Faunawet

Uit het veldonderzoek en de bronnenstudie blijkt dat het voorkomen van rietorchis langs het kanaal en beschermde vissen in het kanaal en in enkele sloten niet kan worden uitgesloten. Voor het overige is er geen aanleiding beschermde soorten te verwachten.

De brede sloot en de **slingende** sloot tussen het weiland en de akker worden niet vergraven. Ook wordt er niet op de oever gewerkt bij deze watergangen. Het al dan niet voorkomen van beschermde soorten is dan minder relevant.

Aan het kanaal zijn enkele vissteigers gepland. Deze doorbreken noodgedwongen het rietland. Dat hoeft geen probleem te vormen voor de potentieel aanwezige soorten als aandacht wordt geschonken aan de uitvoering en vooral aan de periode waarin gewerkt wordt. De doorsteek moet zo gering mogelijk zijn - het beste kunnen één of twee steigers buiten de rietkraag worden aangelegd (drijvend?) en ontsloten via een smalle doorsteek (maximaal een meter breed). Daarnaast moeten deze werkzaamheden buiten de kwetsbare periode worden uitgevoerd. Deze loopt van half april tot half oktober. Op die manier wordt er geen of slechts marginaal effect veroorzaakt.

Overwogen kan worden om een bredere rietkraag te ontwikkelen. Hierdoor wordt de visstand verbeterd en de natuurwaarde verhoogd. Het afzien van “voeren” van de vissen in het kanaal zorgt dat er geen verruiging van het riet wordt veroorzaakt. Juist op deze plek moet de visser respect voor zijn omgeving tonen. In de visvijvers zijn geen **restituties** nodig. Wel kan het zinvol zijn de noordoever glooiend te maken en hier braamstruweel te stimuleren.

Natuurbeschermingswet

Beschermde Natura 2000 gebieden liggen op zeer grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand en de omvang van het voornemen, is een kans op een effect uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op een geringe afstand. Als het bovenstaand in acht wordt genomen zal er geen effect zijn op de functionaliteit van het Natuurnetwerk Nederland. Er is dan geen wijziging van de ruimtelijke verordening nodig.

Voor de locatie aan de Leijerdijk 3 te Nieuwe Niedorp wordt de aanleg van visvijvers en de bouw van trekkershutten voorbereid. Het huidige gebruik is agrarisch. Voor de ontwikkeling wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden.

Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 7 mei 2015 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen het plangebied en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Flora en Faunawet

In het kanaal is het voorkomen van rietorchis en beschermde vissen niet uit te sluiten. Door het werk aan de vissteigers buiten het kwetsbare seizoen uit te voeren en de doorsteek van de rietkraag zo beperkt mogelijk te maken wordt een effect voorkomen. Er is dan geen ontheffing van de Flora en Faunawet nodig.

Overige beschermde soorten zijn niet te verwachten binnen het plangebied.

Natuurbeschermingswet

Een effect op de natura 2000 gebieden wordt, door de aard en de omvang van de geplande ontwikkelingen, niet verwacht.

Natuurnetwerk Nederland

Als enkele maatregelen worden genomen bij de vissteigers zal er geen effect zijn op het functioneren van het Natuurnetwerk en is geen wijziging van de ruimtelijke verordening nodig. Overwogen kan worden de rietkraag te versterken. Geadviseerd wordt maatregelen te nemen tegen verruiging van de rietstrook.

Conclusie

Er is geen afdoend onderzoek nodig en er is geen ontheffing van de Flora en Faunawet nodig. Een verklaring van geen bedenkingen hoeft niet te worden gevraagd.

Er is geen vergunning van de Natuurbeschermingswet nodig en er is geen afwijking van de ruimtelijke verordening Noord-Holland nodig.

Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest- Afrika. Triton Natuur

Herder, J. (2010). Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010. RAVON – Landschap Noord-Holland

Herder, J., Kranenbarg, J., Hoogetboom, D., Hamers, J., Dekker, K. (2012). Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012. RAVON – Landschap Noord-Holland

Hoogetboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.

Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.

Kapteyn, K (1995). Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem

Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.

Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.

waarneming.nl

ravon.nl

minlnv.nl

provincienoordholland.nl